

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Strateški kompas

za sigurnost i obranu za Europsku uniju koja štiti svoje građane, vrijednosti i interese te doprinosi međunarodnom miru i sigurnosti

Vijeće za vanjske poslove u proširenom sastavu ministara vanjskih poslova i ministara obrane je na sastanku 21. ožujka 2022. formalno usvojilo [Strateški kompas](#). Proces donošenja dokumenta trajao je gotovo dvije godine te se Strateški kompas nikako ne smije promatrati samo kao odgovor EU-a na rusku agresiju prema Ukrajini, već u kontekstu širih geopolitičkih trendova.

Europsko vijeće je potvrdilo Strateški kompas na sastanku 24. i 25. ožujka 2022.

Strateški kompas ambiciozan je plan djelovanja Europske unije za jačanje sigurnosne i obrambene politike do 2030. godine te:

1. omogućuje zajedničku procjenu strateškog okruženja Europske unije, prijetnji i izazova s kojima se suočava te njihovih posljedica za EU;
2. omogućuje veću usklađenost i pruža zajednički osjećaj svrhe za djelovanja u području sigurnosti i obrane koja su već u tijeku;
3. utvrđuje nove načine i sredstva za poboljšanje kolektivne sposobnosti obrane sigurnosti građana i Unije;
4. određuje jasne ciljne vrijednosti i ključne etape za mjerenje napretka.

U tu svrhu utvrđena su konkretna prioritetna djelovanja u četiri područja rada:

I. Djelovanje

Kako bi Europska unija bila sposobna djelovati brzo i snažno kad god kriza izbije, s partnerima, ako je to moguće, i samostalno kada je to potrebno, Europska unija će u tu svrhu:

1. ojačati civilne i vojne misije i operacije Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) davanjem snažnijih i fleksibilnijih mandata, promicanjem brzog i fleksibilnijeg procesa donošenja odluka i osiguravanjem veće financijske solidarnosti, uz istodobno promicanje bliske suradnje s *ad hoc* misijama i operacijama pod vodstvom Europe. Ojačat će civilni dio ZSOP-a novim paktom kojim će se omogućiti brže raspoređivanje, među ostalim i u složenim okruženjima;
2. razviti kapacitet Europske unije a za brzo raspoređivanje, koji će omogućiti brzo raspoređivanje do 5000 vojnika u nepogodnim okruženjima za različite vrste kriza;
3. ojačati zapovjednu i nadzornu strukturu, posebno Službu za vojno planiranje i provođenje, te povećati spremnost i suradnju većom vojnom mobilnošću i redovitim taktičkim vježbama, posebno u pogledu kapaciteta za brzo raspoređivanje.

Bilten br. 92

Travanj 2022.

Sadržaj: str.

Tema broja 1

Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima 3

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije 7

Iz Europskog parlamenta 11

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji 22

II. Osiguravanje

Kako bi ojačala svoju sposobnost predviđanja prijetnji, jamčenja sigurnog pristupa strateškim područjima i zaštite naših građana, Europska unija će u tu svrhu:

4. povećati obavještajne kapacitete, kao što je okvir EU-ove Službe za jedinstvenu obavještajnu analizu (SIAC) radi poboljšanja informiranosti o stanju i strateškog predviđanja;
5. stvoriti instrumentarij EU-a za obranu od hibridnih prijetnji koji objedinjuje različite instrumente za otkrivanje širokog raspona hibridnih prijetnji i odgovor na njih. U tom će se kontekstu razviti namjenski instrumentarij za rješavanje pitanja inozemne manipulacije informacijama i uplitanja;
6. dodatno razviti okvir za politiku kiberobrane EU-a radi bolje pripremljenosti i odgovora na kibernetičke napade; ojačati djelovanje na moru, u zraku i u svemiru, posebno širenjem koordinirane pomorske prisutnosti na druga područja, počevši s indo-pacifičkom regijom, te razvojem svemirske strategije EU-a za sigurnost i obranu.

III. Ulaganje

Države članice obvezale su se znatno povećati svoje izdatke za obranu kako bi se uklonili strateški nedostaci, poboljšale vojne i civilne sposobnosti te smanjila ovisnost, odnosno ojačala europska obrambeno-tehnološka i industrijska baza. Europska unija će u tu svrhu:

7. trošiti na obranu više i pametnije te poboljšati razvoj sposobnosti i planiranje u cilju boljeg odgovora na okolnosti na terenu i nove prijetnje i izazove;
8. tražiti zajednička rješenja za razvoj potrebnih strateških pospješitelja za misije i operacije EU-a, kao i sposobnosti sljedeće generacije u svim operativnim područjima, kao što su vrhunske mornaričke platforme, zračni borbeni sustavi budućnosti, svemirske sposobnosti i glavni borbeni tenkovi;
9. u potpunosti iskoristiti stalnu strukturiranu suradnju (PESCO) i Europski fond za obranu kako bi zajednički razvili najsuvremenije vojne sposobnosti, ulagali u tehnološke inovacije u području obrane i uspostavili novi inovacijski centar za obranu u okviru Europske obrambene agencije.

IV. Jačanje partnerstava

Kako bi prevladala zajedničke prijetnje i izazove Europska unija treba ojačati suradnju s partnerima te će:

10. ojačati strateška partnerstva s NATO-om i UN-om strukturiranim političkim dijalozima te operativnom i tematskom suradnjom. Ojačat će i suradnju s regionalnim partnerima, uključujući OECS, AU i ASEAN;
11. povećati suradnju s bilateralnim partnerima s kojima dijeli iste vrijednosti i interese, kao što su SAD, Norveška, Kanada, UK i Japan. Razvijati prilagođena partnerstva na zapadnom Balkanu, u istočnom i južnom susjedstvu, Africi, Aziji i Latinskoj Americi;
12. uspostaviti Forum EU-a za partnerstvo u području sigurnosti i obrane radi uže i učinkovitije suradnje s partnerima na rješavanju zajedničkih izazova.

Visoki predstavnik, uz savjetovanje s Komisijom i Europskom obrambenom agencijom, podnijet će godišnje izvješće o postignutom napretku u provedbi Strateškog kompasa kao osnovu za sastanak Europskog vijeća na kojem će se pružiti daljnje političke smjernice.

Na temelju revidirane analize prijetnji 2025. i ostvarenja ključnih predviđenih ciljeva Visoki predstavnik predstaviti će prijedloge za moguću reviziju Strateškog kompasa.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Sjednice Odbora

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je u ožujku dvije sjednice:

36. sjednicu, održanu 9. ožujka, na kojoj je Odbor imao dvije točke dnevnog reda:

1. [Obilježavanje](#) desete obljetnicu potvrđivanja Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji u Hrvatskome saboru
2. Donošenje [Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. godinu](#).

Slijedom prethodne rasprave o djelovanju Sabora u europskim poslovima, provedene na 27. sjednici Odbora za europske poslove održanoj 25. studenoga 2021., te predstavljanja prioriteta francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije, na 31. sjednici Odbora održanoj 25. siječnja 2022., Odbor za europske poslove je pozvao radna tijela Sabora da Odboru za europske poslove dostave obavijest o prijedlozima zakonodavnih akata i novim inicijativama Europske komisije iz djelokruga odbora radi uvrštavanja u Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. godinu.

Dokumenti koji su poslužili kao temelj za donošenje Radnog programa su: i) Popis prioriternih prijedloga zakonodavnih i nezakonodavnih akata Europske unije za donošenje u 2022. godini, te ii) Program rada Europske komisije za 2022. godinu – Prilog I. - Nove inicijative.

Šesnaest radnih tijela je dostavilo obavijesti o prijedlozima zakonodavnih akata i novih inicijativa iz svog djelokruga koje su uvrštene u Radni program.

37. sjednicu, održanu elektroničkim putem, 25. ožujka, na kojoj je Odbor raspravljao i donio zaključke o sljedećim stajalištima Vlade Republike Hrvatske iz Radnog programa za 2021.:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu doprinosa zrakoplovstva Unijinom cilju smanjenja emisija na razini cijeloga gospodarstva i o pravilnoj provedbi globalne tržišno utemeljene mjere, COM\(2021\) 552 – D.E.U. br. 21/017;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi mehanizma za prilagodbu ugljika na granicama, COM\(2021\) 564 – D.E.U. br. 21/018;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Socijalnog fonda za klimatsku politiku, COM\(2021\) 568 – D.E.U. br. 21/019;](#)

Dostava stajališta Republike Hrvatske

U skladu s radnim programima za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2021. i 2022. Odbor za europske poslove je u ožujku prosljedio 7 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 575/2013 i Direktive 2014/59/EU u pogledu bonitetnog tretmana grupa globalnih sistemski važnih institucija sa strategijom sanacije s višestrukim točkama pristupanja i metodologije za neizravni upis instrumenata prihvatljivih za ispunjenje minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze COM\(2021\) 665 – D.E.U. br. 21/037](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2019/631 u pogledu postrožavanja standardnih vrijednosti emisija CO2 za nova osobna vozila i nova laka gospodarska vozila u skladu s povećanjem klimatskih ambicija Unije COM\(2021\) 556 – D.E.U. br. 21/038](#)

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma COM\(2021\) 555 – D.E.U. br. 21/039](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive \(EU\) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe \(EU\) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća \(EU\) 2015/652 COM\(2021\) 557 – D.E.U. br. 21/040](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti \(preinaka\) COM\(2021\) 558 – D.E.U. br. 21/041](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Vijeća o okviru mjera za osiguranje isporuke medicinskih protumjera potrebnih tijekom krize u slučaju izvanrednog stanja u području javnog zdravlja na razini Unije COM\(2021\) 577 – D.E.U. br. 22/001](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Europske unije za droge COM\(2022\) 18 – D.E.U. br. 22/002](#)

Aktivnosti radnih tijela

Mišljenja radnih tijela o stajalištima

Odbor za poljoprivredu je na 52. sjednici održanoj 4. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila u skladenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe \(EU\) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja, COM\(2021\) 554 – D.E.U. br. 21/028.](#)

Odbor za obranu je na 20. sjednici održanoj 9. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu preporuke Vijeća o operativnoj policijskoj suradnji, COM\(2021\) 780 – D.E.U. br. 21/022;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o razmjeni informacija između tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2006/960/PUP, COM\(2021\) 782 – D.E.U. br. 21/023;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o automatskoj razmjeni podataka za policijsku suradnju \(„Prüm II”\), izmjeni odluka Vijeća 2008/615/PUP i 2008/616/PUP te uredaba \(EU\) 2018/1726, 2019/817 i 2019/818 Europskog parlamenta i Vijeća, COM\(2021\) 784 – D.E.U. br. 21/024;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2016/399 o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica, COM\(2021\) 891 – D.E.U. br. 21/025;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o rješavanju situacija instrumentalizacije u području migracija i azila, COM\(2021\) 890 – D.E.U. br. 21/026.](#)

Odbor za gospodarstvo je na 33. sjednici održanoj 9. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stranim subvencijama kojima se narušava unutarnje tržište COM\(2021\) 223 – DEU br. 21/020.](#)

Odbor za zaštitu okoliša i prirode je na 31. sjednici održanoj 23. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada i o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 1257/2013 i Uredbe \(EU\) 2020/1056, COM\(2021\) 709 – D.E.U. br. 21/027;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe \(EU\) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja, COM\(2021\) 554 – D.E.U. br. 21/028.](#)

Odbor za lokalnu i regionalnu (područnu) samoupravu je na 13. sjednici održanoj 9. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

- [Stajalište Republike Hrvatske o paketu mjera za jačanje demokracije i zaštitu integriteta izbora Europske komisije COM\(2021\) 731, COM\(2021\) 732, COM\(2021\) 733 i COM\(2021\) 734 – D.E.U. br. 21/029.](#)

Odbor za informiranje, informatizaciju i medije je na 24. sjednici održanoj 1. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju radnih uvjeta u radu putem platformi, COM\(2021\) 762 – D.E.U. br. 21/032.](#)

Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo je na 18. sjednici održanoj 17. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o poboljšanju radnih uvjeta u radu putem platformi, COM\(2021\) 762 – D.E.U. br. 21/032.](#)

Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu je na 21. sjednici održanoj 11. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/40/EU o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza, COM\(2021\) 813 – D.E.U. br. 21/035;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže, izmjeni Uredbe \(EU\) 2021/1153 i Uredbe \(EU\) br. 913/2010 te stavljanju izvan snage Uredbe \(EU\) br. 1315/2013, COM\(2021\) 812 – D.E.U. br. 21/036.](#)

Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav je na 30. sjednici održanoj 30. ožujka 2022. raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

- [Stajalište Republike Hrvatske o paketu mjera za jačanje demokracije i zaštitu integriteta izbora Europske komisije – D.E.U. br. 21/029.](#)

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku je na 56. sjednici 31. ožujka raspravljao i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Vijeća o okviru mjera za osiguranje isporuke medicinskih protumjera potrebnih tijekom krize u slučaju izvanrednog stanja u području javnog zdravlja na razini Unije COM\(2021\) 577 – D.E.U. br. 22/001;](#)
- [Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Europske unije za droge COM\(2022\) 18 – D.E.U. br. 22/002.](#)

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u ožujku 8 stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za 3850. sastanak Vijeća Europske unije (Pravosuđe i unutarnji poslovi – JHA), održanoga 3. i 4. ožujka, dostavljeno je Odboru za pravosuđe i Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3851. sastanak Vijeća Europske unije (Zapošljavanje, socijalna politika, zdravstvo i pitanja potrošača – EPSCO), održanoga 14. ožujka, dostavljeno je Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku i Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3855. sastanak Vijeća Europske unije (Ekonomski i financijski poslovi – ECOFIN), održanoga 15. ožujka, dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3856. sastanak Vijeća Europske unije (Okoliš – ENVI), održanoga 17. ožujka, dostavljeno je Odboru za zaštitu okoliša i prirode;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3858. sastanak Vijeća Europske unije (Poljoprivreda i ribarstvo – AGRIFISH), održanoga 21. ožujka, dostavljeno je Odboru za poljoprivredu;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3859. sastanak Vijeća Europske unije (Vanjski poslovi i Obrana – FAC i FACdef), održanoga 21. ožujka, dostavljeno je Odboru za vanjsku politiku i Odboru za obranu;
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća Europske unije (Opći poslovi – GAC), održanoga 22. ožujka, dostavljeno je Odboru za europske poslove;
- Stajalište Republike Hrvatske za 3861. sastanak Vijeća Europske unije (Zapošljavanje, socijalna politika, zdravstvo i pitanja potrošača – EPSCO), u sastavu ministara zdravstva, održanoga 29. ožujka, dostavljeno je Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor je u ožujku 2022. donio 5 zakona usklađenih s pravom Europske unije:

PZE Br. prijedloga	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Rbr. čitanja	Vrsta postupka
PZE 180	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o prehrambenim aditivima, aromama i prehrambenim enzimima	10	10	donesen	2.	redovni
PZE 231	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona	10	10	donesen	2.	redovni
PZE 232	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača	10	10	donesen	2.	redovni
PZE 233	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru	10	10	donesen	2.	redovni
PZE 234	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima	10	10	donesen	2.	redovni

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 31. ožujka 2022. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno 50 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 29 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 21 neobvezujući pravni akt.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

PRORAČUN

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 102	Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2021/768 od 30. travnja 2021. u pogledu provedbenih mjera za nova vlastita sredstva Europske unije	23. 3. 2022. ...

REGIONALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 109	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 i Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE)	11. 3. 2022. 6. 5. 2022.

PRAVA ŽENA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 105	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji	23. 3. 2022. 19. 5. 2022.

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2021) 776	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 549/2013 i stavljanju izvan snage 11 pravnih akata u području nacionalnih računa	10. 3. 2022. 5. 5. 2022.

GRADANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 112	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 514/2014 o utvrđivanju općih odredaba o Fondu za azil, migracije te integraciju i o Instrumentu za financijsku potporu u području policijske suradnje, sprečavanja i suzbijanja kriminala te upravljanja krizama i o izmjeni Uredbe (EU) br. 516/2014 o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju	10. 3. 2022. 6. 5. 2022.
COM (2022) 119	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o sigurnosti podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije	23. 3. 2022. ...

PRAVNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 71	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937	30. 3. 2022. 25. 5. 2022.

MEĐUNARODNA TRGOVINA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 89	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila za ostvarivanje prava Unije u provedbi i izvršenju Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te Sporazuma o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane	14. 3. 2022. 9. 5. 2022.

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 76	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju prijelaznih pravila za pakiranje i označivanje veterinarsko-medicinskih proizvoda odobrenih u skladu s Direktivom 2001/82/EZ i Uredbom (EZ) br. 726/2004	3. 3. 2022. 28. 4. 2022.
COM (2022) 113	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1628 u pogledu produljenja ovlasti Komisije za donošenje delegiranih akata	21. 3. 2022. 16. 5. 2022.

UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITA POTROŠAČA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 143	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni direktiva 2005/29/EZ i 2011/83/EU u pogledu jačanja položaja potrošača u zelenoj tranziciji boljom zaštitom od nepoštenih praksi i boljim informiranjem	31. 3. 2022. 26. 5. 2022.

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2022) 57	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa Unije za sigurnu povezivost za razdoblje 2023.–2027.	7. 3. 2022. 2. 5. 2022.
COM (2022) 68	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o usklađenim pravilima za pravedan pristup podacima i njihovu uporabu (Akt o podacima)	21. 3. 2022. 16. 5. 2022.
COM (2022) 122	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije	23. 3. 2022. ...

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Komunikacija o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu za globalnu pravednu tranziciju i održiv oporavak, [COM\(2022\) 66](#)

Komisija je predstavila Komunikaciju o dostojanstvenom radu u cijelom svijetu kojom se potvrđuje predanost EU-a promicanju dostojanstvenog rada kod kuće i u svijetu. Iskorjenjivanje dječjeg i prisilnog rada središnji je element tog pothvata.

Najnoviji podaci pokazuju da je za mnoge diljem svijeta dostojanstven rad još uvijek nedostizan te je potrebno učiniti više: 160 milijuna djece, odnosno svako deseto dijete u svijetu, žrtva je dječjeg rada, a 25 milijuna ljudi prisilno radi.

EU promiče dostojanstven rad u svim sektorima i područjima politika u skladu sa sveobuhvatnim pristupom koji se odnosi na radnike na domaćim tržištima, u trećim zemljama i u globalnim lancima opskrbe. U donesenoj Komunikaciji utvrđuju se unutarnje i vanjske politike kojima se EU služi za postizanje dostojanstvenog rada u cijelom svijetu, čime se taj cilj stavlja u središte uključivog, održivog i otpornog oporavka od pandemije.

U [Akcijском planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava](#) najavljena je „Komunikacija o dostojanstvenom radu širom svijeta” u kojoj se pruža sveobuhvatan pregled relevantnih instrumenata EU-a i nacrt strategije EU-a za unapređenje socijalne dimenzije u međunarodnom djelovanju.

U okviru tog sveobuhvatnog pristupa Komisija priprema novi zakonodavni instrument za djelotvornu zabranu ulaska proizvoda nastalih prisilnim radom na tržište EU-a, što je predsjednica **von der Leyen** najavila u svojem [govoru o stanju Unije](#) 2021. Taj instrument obuhvatit će robu proizvedenu unutar i izvan EU-a, i to kombinacijom zabrane i čvrstog provedbenog okvira. Temeljit će se na međunarodnim standardima i dopunjavati postojeće horizontalne i sektorske inicijative EU-a, posebno obveze dužne pažnje i transparentnosti.

Dostojanstven rad: EU kao odgovoran globalni predvodnik

EU je već poduzeo konkretne mjere za globalno promicanje dostojanstvenog rada, čime se doprinosi poboljšanju života ljudi širom svijeta. U svijetu se u proteklim desetljećima znatno smanjio i broj djece prisiljene na rad (s 245,5 milijuna u 2000. na 151,6 milijuna u 2016.). Međutim, taj se broj povećao za više od 8 milijuna od 2016. do 2020., čime se preokrenuo prethodni pozitivan trend. Istodobno globalna pandemija bolesti COVID-19 i promjene u svijetu rada, uzrokovane među ostalim tehnološkim napretkom, klimatskom krizom, demografskim promjenama i globalizacijom, mogu utjecati na radne standarde i zaštitu radnika.

U tom je kontekstu EU odlučan u tome da, upotrebom svih postojećih instrumenata i njihovim daljnjim razvojem, nastavi svoja predvodnička nastojanja u svijetu rada. Potrošači sve više zahtijevaju robu koja se proizvodi na održiv i pravedan način kojim se osigurava dostojanstven rad onih koji je proizvode. Kao što se odražava u raspravama na Konferenciji o budućnosti Europe, europski građani očekuju od EU-a da prednjači u promicanju najviših standarda u cijelom svijetu.

EU će intenzivnije raditi, vođen elementima [univerzalnog koncepta dostojanstvenog rada](#), kako ga je razvila Međunarodna organizacija rada (ILO) i kako se odražava u ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN). Ti elementi uključuju: (1) promicanje zapošljavanja, (2) standarde i prava na radu, uključujući ukidanje prisilnog rada i dječjeg rada, (3) socijalnu zaštitu, (4) socijalni dijalog i tripartitnost. Rodna ravnopravnost i nediskriminacija horizontalna su pitanja u okviru tih ciljeva.

Ključni alati za dostojanstven rad u cijelom svijetu

U Komunikaciji se navode predstojeći i postojeći alati EU-a u četiri područja.

- **Politike i inicijative EU-a koje sežu izvan njegovih granica** – ključni alati:
 - ◇ politike EU-a kojima se postavljaju vodeći standardi u pogledu korporativne odgovornosti i transparentnosti na globalnoj razini, kao što su Prijedlog direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje i predstojeći zakonodavni prijedlog u pogledu prisilnog rada
 - ◇ smjernice i pravne odredbe EU-a o socijalno održivoj javnoj nabavi, koje će pomoći javnom sektoru da bude primjer drugima
 - ◇ sektorske politike EU-a, primjerice u području hrane, minerala i tekstila, doprinose poštovanju međunarodnih radnih standarda.
- **Bilateralni i regionalni odnosi EU-a** – ključni alati:
 - ◇ trgovinska politika EU-a, kojom se promiču međunarodni radni standardi
 - ◇ poštovanje radnih prava u trećim zemljama glavni je dio politika EU-a usmjerenih na ljudska prava
 - ◇ politika proširenja i susjedstva EU-a, kojom se promiče dostojanstven rad u susjednim zemljama.
- **EU u međunarodnim i multilateralnim forumima** – ključni alati:
 - ◇ potpora EU-a primjeni instrumenata UN-a za dostojanstven rad i aktivan doprinos EU-a utvrđivanju radnih standarda u okviru ILO-a
 - ◇ potpora EU-a reformi Svjetske trgovinske organizacije (WTO) kako bi se integrirala socijalna dimenzija globalizacije
 - ◇ u okviru G20 i G7 EU surađuje s drugim globalnim gospodarskim silama na promicanju dostojanstvenog rada.
- **Suradnja s dionicima i u okviru globalnih partnerstva** – ključni alati:
 - ◇ potpora EU-a socijalnim partnerima kako bi se osiguralo poštovanje radnih prava u lancima opskrbe
 - ◇ suradnja EU-a s akterima iz civilnog društva radi promicanja sigurnih i poticajnih okruženja za civilno društvo

- ◇ potpora EU-a globalnim partnerstvima i inicijativama s više dionika za dostojanstven rad u područjima kao što su sigurnost i zdravlje na radu.

U okviru paketa za pravedno i održivo gospodarstvo Komisija je predstavila i [Prijedlog direktive o dužnoj pažnji za održivo poslovanje](#). Prijedlogom se nastoji potaknuti održivo i odgovorno korporativno ponašanje u svim globalnim lancima vrijednosti.

Iz Europskog parlamenta

Tijekom ožujka Europski parlament (EP) održao je tri plenarne sjednice – izvanrednu sjednicu u Bruxellesu 1. ožujka, redovnu plenarnu sjednicu u Strasbourgu od 7. do 10. ožujka te tzv. mini-plenarnu sjednicu u Bruxellesu 23. i 24. ožujka 2022.

Ruska vojna agresija na Ukrajini bila je ključna tema svih triju sjednica. Izvanredna sjednica održana je na inicijativu Konferencije predsjednika EP-a, koju čine predsjednica EP-a i šefovi sedam klubova zastupnika u EP-u, u cilju rasprave o parlamentarnom odgovoru na rusku invaziju Ukrajine 24. veljače 2022. Konferencija predsjednika EP-a već je u četvrtak, 24. veljače 2022., usvojila [Izjavu o vojnom napadu Rusije na Ukrajinu](#) kojom je najoštrije osudila ruski napad na Ukrajinu i izrazila punu solidarnost i potporu Ukrajini i njezinom narodu. Strasburška sjednica stavila je naglasak na sigurnosnu situaciju u Europi nakon ruske agresije i invazije na Ukrajinu, pogoršanje humanitarne situacije na vanjskim granicama te opskrbu energentima u EU-u. Briselskom sjednicom također su dominirala pitanja povezana sa sigurnosti opskrbe hranom i energentima. Tijekom rasprava naglašeni su jedinstvo i solidarnost unutar EU-a. Zastupnici su istaknuli kontinuiranu potporu neovisnosti, suverenosti i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine. Jednoglasno su osudili rusku agresiju na Ukrajinu, a osobito napade na civilnu infrastrukturu koji predstavljaju kršenje međunarodnog prava, i pozvali na trenutačni prekid svih vojnih djelovanja te otvaranje humanitarnih koridora.

Mrežna stranica EK: [Solidarnost EU-a s Ukrajinom](#).

[Mrežna stranica EP-a o stanju u Ukrajini](#).

Mrežna stranica Vijeća: [Mjere ograničavanja EU-a kao odgovor na krizu u Ukrajini](#).

Glavni naglasci izvanredne plenarne sjednice

Otvarajući sjednicu, predsjednica [Metsola](#) u ime EP-a osudila je rusku vojnu agresiju na Ukrajinu i izrazila solidarnost sa svim stradalnicima i svim ubijenima. Kazala je kako će EP podržati nadležnost Međunarodnog kaznenog suda i istragu ratnih zločina u Ukrajini. Zaključno je postavila **četiri važna načela za budućnost Europske unije (EU)**: (i) Europa se više ne može oslanjati na ruski plin, (ii) Europa više ne može prihvaćati ruski novac, (iii) ulaganje u europsku obranu mora pratiti europsku retoriku i (iv) Europa se mora boriti protiv ruske dezinformacijske kampanje.

Zastupnicima su se uvodno putem video veze obratili **predsjednik Ukrajine Volodimir Zelenski i predsjednik ukrajinskog parlamenta Ruslan Stefančuk**. Obojica su istaknuli europske aspiracije Ukrajine, naglasivši kako je pravo svake demokratske države izabrati svoju budućnost, i pozvali EU da Ukrajinu učini strateškim partnerom i odobri joj status kandidatkinje za članstvo u EU-u. Predsjednik Zelenski zahvalio se EU-u, njezinim državama članicama i EP-u na dosadašnjoj pomoći i podršci i pozvao ih na nastavak pružanja potpore Ukrajini. Istaknuo je hrabrost, srčanost i predanost ukrajinskih građana koji se bore za svoja prava, svoju slobodu i svoje živote i izrazio uvjerenje u pobjedu Ukrajine. Predsjednik parlamenta Stefančuk pozvao je EU i države članice da razmotre moguću scenarij za Europu ukoliko se obnovi rusko carstvo, odnosno ukoliko EU na vrijeme ne zaštiti prostor slobode koji se razvio u istočnoj Europi unazad 30 godina. Pozdravio je sve donesene i planirane sankcije EU-a Rusiji.

Usljedila su izlaganja predsjednika Europskog vijeća (EV) [Charlesa Michela](#), potpredsjednika Europske komisije (EK) i visokog predstavnika (VP) Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku [Josepa Borrella](#) te predsjednice EK [Ursule von der Leyen](#) koji su redom naj snažnije osudili vojnu agresiju Rusije na Ukrajinu i izrazili potporu neovisnosti, suverenosti i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine. Založili su se zaštitu mira, demokracije i međunarodnog prava. Informirali su o tri donesena paketa pojedinačnih i gospodarskih [sankcija EU-a](#) Rusiji zbog agresije na Ukrajinu kao i o mjerama koje EU, odnosno EK, poduzima kako bi ublažila utjecaj ovih sankcija na europsko gospodarstvo.

Sjednica je zaključena donošenjem [Rezolucije o ruskoj agresiji na Ukrajinu](#) koju je zajednički podnijelo šest klubova zastupnika u EP-u. Jedino tradicionalno euroskeptični Klub zastupnika Identitet i demokracija nije podržao predmetnu rezoluciju.

EP je najoštrije osudio „nezakonitu, ničim izazvanu i neopravdanu vojnu agresiju Ruske Federacije protiv Ukrajine i invaziju na nju, kao i sudjelovanje Bjelarusu u toj agresiji“ i pozvao Rusiju da odmah prekine sve vojne aktivnosti u Ukrajini i u potpunosti poštuje teritorijalnu cjelovitost, suverenost i neovisnost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Ujedno je osudio jednostrano priznanje od strane Ruske Federacije neovisnosti ukrajinskih regija Donjeck i Luhansk i pozvao sve zemlje da se ne pridruže tom priznavanju.

Pozdravio je zabranu letova ruskih prijevoznika u zračnom prostoru EU-a i pozvao na zatvaranje luka EU-a za ruske brodove te je **podržao donošenje dodatnih sankcija proširenog opsega** (npr. ograničavanje uvoza najvažnije ruske izvozne robe, uključujući naftu i plin, zabrana novih ulaganja EU-a u Rusku Federaciju, kao i novih ruskih ulaganja u EU, blokiranje svih ruskih banaka iz europskog financijskog sustava, zabrana korištenja sustava SWIFT Rusiji i Bjelarusu te zabrana izvoza visokotehnoloških i strateških proizvoda na rusko tržište) **koje će biti usmjerene na strateško oslabljivanje ruskoga gospodarstva i industrijske baze** i pozvao da se **sankcije prošire na Bjelarus**. Snažno je osudio i **informacijsko ratovanje ruskih vlasti i državnih medija i širenje dezinformacija** o EU-u, NATO-u i Ukrajini te je države članice pozvao da odmah zamrznju licencijske za emitiranje programa svim ruskim državnim medijskim kanalima, a Google i YouTube da zabrane korisničke račune koji šire ratnu propagandu.

Pozvano je na dosljednost u pristupu sankcijama, bez izuzeća potaknutih sektorskim ili nacionalnim interesima, i naglašava kako se sve buduće sankcije trebaju i dalje blisko koordinirati s transatlantskim saveznicima i međunarodnim partnerima istomišljenicima kako bi se maksimalno povećala njihova učinkovitost.

S druge strane, EP je ponovno pozvao na **smanjenje energetske ovisnosti EU-a**, posebno o ruskom plinu, nafti i ugljenu, među ostalim diversifikacijom izvora energije, kao i na jačanje otpornosti EU-a na hibridne napade. EK-u je naložio da razradi mitigacijske mjere za nošenje s gospodarskim i socijalnim posljedicama europskih sankcija protiv Rusije.

EU i države članice pozvane su da **nastave pružati najveću moguću gospodarsku i financijsku potporu Ukrajini** te da pripreme plan za pomoć Ukrajini i njezin oporavak u vrijednosti od više milijardi eura kako bi se poduprlo ukrajinsko gospodarstvo i obnova uništene infrastrukture.

EP je pozvao institucije EU-a da u skladu sa člankom 49. Ugovora o EU-u i na temelju zasluga Ukrajini nastoje dodijeliti status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u te da u međuvremenu nastave raditi na njezinoj integraciji u jedinstveno tržište EU-a u skladu sa Sporazumom o pridruživanju.

S druge strane, EP je s velikom zabrinutošću primijetio da **Rusija neprestano pokušava destabilizirati zemlje zapadnog Balkana** i da se upliće u njihove demokratske procese. Izraženo je duboko žaljenje zbog činjenice da Srbija nije suglasna sa sankcijama EU-a protiv Rusije, što šteti njezinu procesu pristupanja EU-u. EP je ponovio svoje očekivanje da se zemlje kandidatkinje za pristup EU-u neće uskladiti samo s pravnom stečevinom EU-a, nego i sa njezinom Zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom (ZVSP).

Nakon sjednice, na inicijativu predsjednice EP-a, organizirano je okupljanje ispred EP-a u cilju potpore i iskazivanja solidarnosti s Ukrajinom i njezinim građanima.

Glavni naglasci redovne plenarne sjednice, 7. – 10. ožujka 2022.

Ruska vojna agresija na Ukrajinu

Otvarajući sjednicu, predsjednica EP-a [Metsola](#) pozdravila je hrabrost ruskih građana koji u Rusiji prosvjeduju zbog ruske invazije na Ukrajinu unatoč strogim kaznama predviđenima za sve koji prosvjeduju i informiraju o ratu u Ukrajini, te je pozvala ruske vlasti da dopuste slobodu izražavanja, prestanu sa zastrašivanjima i puste na slobodu sve nepravедno privedene prosvjednike.

U [raspravi](#) o pogoršanju stanja izbjeglica kao posljedici ruske agresije na Ukrajinu sudjelovale su francuska ministrica **Brigitte Klinkert**, u ime Vijeća EU-a, i povjerenica EK nadležna za unutarnje poslove **Ylva Johansson**. Predsjednica estonske Vlade [Kaja Kallas](#) i VP **Josep Borrell** zastupnicima su se obratili u okviru [rasprave](#) o ulozi EU-a u svijetu koji se mijenja i sigurnosnoj situaciji u Europi nakon ruske agresije i invazije na Ukrajinu.

Povjerenica **Johansson** i ministrica **Klinkert** informirale su o humanitarnoj pomoći koju EU pruža Ukrajini te o potporama državama članicama, osobito Poljskoj, Slovačkoj, Mađarskoj i Rumunjskoj, ali i Moldovi, kako bi ojačale i proširile svoje kapacitete za prihvat izbjeglica. U proteklih 12 dana u EU je ušlo više od dva milijuna izbjeglica iz Ukrajine, više nego u cijeloj 2015. godini. EU je zatražila otvaranje humanitarnih koridora kako bi se mogla isporučiti pomoć.

EK je 2. ožujka 2022. predložila aktivaciju [Direktive o privremenoj zaštiti](#) kako bi omogućila da se osobama koje bježe od rata u Ukrajini odobri privremena zaštita u EU-u, uključujući izdavanje boravišnih dozvola i omogućavanje pristupa obrazovanju i tržištu rada. Privremena zaštita izvanredna je mjera za pružanje neposredne i privremene zaštite raseljenim osobama koji dolaze izvan EU-a i ne mogu se vratiti u svoju zemlju podrijetla. **Johansson** je pozvala na posvećivanje osobite pažnje djeci, posebice onima koji dolaze bez pratnje roditelja.

EK je 8. ožujka 2022. predstavila „[Komunikaciju o europskoj solidarnosti s izbjeglicama i osobama koje bježe od rata u Ukrajini](#)“ kojom pokazuje solidarnost potporom u obliku humanitarne pomoći, hitne pomoći za civilnu zaštitu, potpore na granicama te jasnog pravnog statusa koji osobama koje bježe od rata omogućuje da odmah dobiju zaštitu u EU-u. Iz proračuna EU-a izdvojit će se 500 milijuna eura za ublažavanje tragičnih humanitarnih posljedica rata u Ukrajini i izvan nje. Od tog iznosa, humanitarna pomoć u iznosu od 90 milijuna eura (85 milijuna eura za Ukrajinu i 5 milijuna eura za Moldovu) već je na putu kako bi se osigurala hrana, voda, zdravstvena skrb i sklonište te zadovoljile osnovne potrebe najugroženijih osoba. Također, EK je usvojila [zakonodavni prijedlog](#) o kohezijskom djelovanju za izbjeglice u Europi (CARE), koji će omogućiti dodatnu fleksibilnost i financiranje širokog raspona mjera potpore za osobe koje bježe iz Ukrajine sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD).

Klinkert je istaknula solidarnost država članica i naglasila kako je EU u ovoj krizi pokazala sposobnost za brzo i učinkovito djelovanje. Dosad najvećom hitnom aktivacijom Mehanizma EU-a za civilnu zaštitu 26 država članica i Norveška, Ukrajini je dostavilo vozila, medicinski pribor, šatore, pokrivače i vreće za spavanje, a daljnja se pomoć pruža susjednoj Moldovi, Poljskoj i Slovačkoj radi potpore svima onima koji bježe od rata. Osvrnula se i na [izvanredni sastanak ministara pravosuđa i unutarnjih poslova](#), 27. veljače, na kojemu je izražena potpuna solidarnost s Ukrajinom i njezinim narodom i potvrđen nastavak pružanja političke, financijske, humanitarne i logističke potpore EU-a i država članica Ukrajini.

Johansson je informirala kako su Europska agencija za azil i Frontex pripravne pružiti potporu državama članicama, nadodavši kako bi se, u slučaju potrebe, moglo rasporediti dodatnih 2 600 službenika Frontexa na istočne vanjske granice EU-a i u Moldovu. Osim Estonije, nijedna druga država članica još nije zatražila podršku Frontexa, a u tijeku su konzultacije o mogućoj podršci Frontexa Moldovi.

Predsjednica Vlade Estonije **Kallas** pozdravila je sve aktivnosti koje EU i države članice poduzimaju u cilju pružanja potpore Ukrajini i njezinim građanima. Konstatirala je da ruski građani žive u izoliranom informacijskom prostoru te je pozvala na „politiku pametnog blokiranja“ koja je usmjerena na Putinov režim, a ne na „obične“ ruske građane. Istaknula je kako bi EU trebala mobilizirati svoj tehnološki potencijal u cilju uklanjanja „informacijske blokade“ u Rusiji, pritom podcrtavši i ulogu globalnih internetskih platformi. Naglasila je potrebu da EU „intenzivnije i brže radi na smanjenju energetske ovisnosti o ruskom plinu i nafti“ te da osnaži europsku obranu, istodobno surađujući s NATO-om. Govoreći o budućnosti Ukrajine, podržala je perspektivu članstva Ukrajine u EU-u.

VP **Borrell** je kazao kako pred EU-om stoje brojni izazovi, od suočavanja s problemom opskrbe plinom, izbjeglicama, promjenom sigurnosne i obrambene politike do fragmentacije svjetskog gospodarstva koja će proizaći iz naoružanja međuovisnosti. U tom smislu također je podcrtao potrebu ukidanja energetske ovisnosti EU-a o Rusiji, koja uz napore europskih institucija, uključuje i angažman i solidarnost europskih građana (npr. štednja energije).

Povjerenica EK za energetiku **Kadri Simson** predstavila je nacrt plana - [REPowerEU](#), viziju o postizanju potpune neovisnosti EU-a o ruskom plinu do kraja ovog desetljeća, koji je EK donijela 8. ožujka 2022. u kontekstu ruske invazije na Ukrajinu. Uz REPowerEU nastojat će se diversificirati opskrba plinom i ubrzati uvođenje plinova iz obnovljivih izvora u proizvodnji toplinske i električne energije čime se potražnja EU-a za ruskim plinom može smanjiti za dvije trećine prije kraja godine.

Zastupnici su pozdravili dosadašnji angažman država koje graniče s Ukrajinom (Poljska, Mađarska, Slovačka, Rumunjska i Moldova) koje su prva ulazna točka za izbjeglice iz Ukrajine i koje su izložene golemom pritisku i upozorili kako će, dugoročno, diljem EU-a biti potrebno osigurati trajnu solidarnost. **Podržali su četiri paketa [sankcija](#) koje je EU, u suradnji sa saveznicima i međunarodnim partnerima, uvela Putinovom režimu i Bjelarusu. Ponovili su potrebu dokidanja ovisnosti EU-a o uvozu plina i nafte iz Rusije**, nastavno na [raspravu](#) o rastu cijena energenata, nakon odluke SAD-a da uvede embargo na uvoz ruske nafte i plina i slične odluke UK o postupnom ukidanju uvoza ruskih energenata do kraja 2022., i pozdravili aktivnosti EK na ovom planu. **Istaknuli su nužnost jačanja napora za izgradnju europske obrane i, tom smislu, pozdravili skoro donošenje [Strateškog kompasa](#).**

U središtu [neformalnog sastanka](#) EV-a, 10. i 11. ožujka 2022. u Versaillesu, bila je ruska agresija na Ukrajinu i njezine posljedice. Članovi i članice EV-a usredotočili su se na tri konkretna pitanja: (i) jačanje obrambenih sposobnosti EU-a, (ii) smanjenje energetske ovisnosti EU-a, posebno o ruskom plinu, nafti i ugljenu, te (iii) izgradnja robusnije gospodarske osnove EU-a. Sastanak je zaključen [Izjavom iz Versaillesa](#) u kojoj EV, između ostaloga, zahtijeva da Rusija odmah i bezuvjetno prekine svoja vojna djelovanja i povuče sve snage i vojnu opremu s cijelog državnog područja Ukrajine te da u potpunosti poštuje teritorijalnu cjelovitost, suverenitet i neovisnost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. Ističe se kako će EU i njegove države članice nastaviti pružati koordiniranu političku, financijsku, materijalnu i humanitarnu potporu Ukrajini, a u slučaju potrebe istaknuta je odlučnost i spremnost na donošenje daljnjih sankcija Rusiji i Bjelarusu. Također, nastavit će iskazivati solidarnost i pružati humanitarnu, medicinsku i financijsku pomoć svim izbjeglicama i zemljama koje su ih primile. EV je priznalo europske težnje i europski izbor Ukrajine te će, u očekivanju mišljenja EK o zahtjevu Ukrajine za članstvo u EU-u, dodatno ojačati veze i produbiti partnerstvo u cilju potpore Ukrajini na njezinu europskom putu. Zaključno, EV je pozvalo EK da podnese mišljenja o zahtjevima Republike Moldove i Gruzije za članstvom u EU-u.

Programi stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem

Tijekom sjednice održana je [rasprava](#) i usvojena [zakonodavna rezolucija](#) s preporukama Komisiji o programima stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem (engl. „Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU”) u kojoj EP poziva EK da predloži **sveobuhvatni zakonodavni paket kojim bi se regulirali različiti aspekti programa stjecanja boravišta ulaganjem** u cilju usklađivanja standarda i postupaka te jačanja borbe protiv organiziranog kriminala, pranja novca, korupcije i utaje poreza, uključujući, među ostalim, sljedeće elemente:

- a) povećanu dužnu pažnju i stroge provjere podobnosti podnositelja zahtjeva i, prema potrebi, članova njihovih obitelji, uključujući izvore njihovih financijskih sredstava, obvezne provjere u opsežnim informacijskim sustavima za pravosuđe i unutarnje poslove te postupke provjere u trećim zemljama;
- b) reguliranje, odgovarajuću certifikaciju i nadzor posrednika kao i ograničavanje njihove djelatnosti te, u slučaju programa stjecanja državljanstva ulaganjem, prestanak njihovih usluga;
- c) usklađena pravila i obvezu država članica da izvješćuju EK o svojim programima stjecanja boravišta ulaganjem i zahtjevima podnesenima u okviru tih programa;
- d) minimalne zahtjeve u pogledu fizičkog boravka i minimalnu aktivnu uključenost u ulaganje, kvalitetu ulaganja, dodanu vrijednost i doprinos gospodarstvu kao uvjete za stjecanje boravišta u okviru programa stjecanja boravišta ulaganjem;
- e) mehanizam praćenja za ex post kontrolu kontinuirane usklađenosti uspješnih podnositelja zahtjeva s pravnim zahtjevima programa stjecanja boravišta ulaganjem.

U rezoluciji se ističe kako su dosadašnji programi stjecanja državljanstva i dodjele prava boravka putem ulaganja, a čiji je cilj privući ulagače iz trećih država tako da im se dodijeli državljanstvo države članice u kojoj će ulagati ili pravo boravka u njoj, etički, pravno i ekonomski sporni, predstavljaju ozbiljne sigurnosne rizike te ugrožavaju bit EU državljanstva.

Tri države članice (Bugarska, Cipar i Malta) trenutno nude programe za dodjelu državljanstva na temelju financijskog ulaganja (državljanstvo putem ulaganja ili tzv. „zlatne putovnice“), a 12 država članica (Cipar, Estonija, Grčka, Španjolska, Mađarska, Irska, Italija, Latvija, Luksemburg, Malta, Nizozemska i Portugal) nudi programe za izdavanje boravišnih dozvola na temelju ulaganja (boravište putem ulaganja ili tzv. „zlatne vize“).

Kako se navodi u obrazloženju priloženom nacrtu rezolucije, EP od 2014. poziva na zabranu programa stjecanja državljanstva i boravišta ulaganjem. EK je u siječnju 2019. objavila [Izvjješće o programima za dodjelu državljanstva i prava boravka ulagačima u EU-u](#) u kojemu je konstatala kako su programi za dodjelu državljanstva ulagačima („zlatna putovnica”) i za dodjelu prava boravka ulagačima („zlatna viza”), koji su u porastu, otvorili zabrinjavajuća pitanja povezana s određenim inherentnim rizicima, posebice u pogledu sigurnosti, pranja novca, utaje poreza i korupcije. U listopadu 2020. EK je protiv Cipra i Malte [pokrenula postupak zbog povrede prava](#) radi „prodaje državljanstva EU-a“. EK je smatrala kako navedeni programi, odnosno praksa Cipra i Malte, nisu u skladu s načelom lojalne suradnje sadržanim u članku 4. stavku 3. Ugovora o EU-u te kako narušavaju integritet statusa državljanstva EU-a predviđenog člankom 20. Ugovora o funkcioniranju EU-a.

[Studija Službe EP-a za istraživanja](#) (EPRS) od 22. listopada 2021. procijenila je da je između 2011. i 2019. godine 132 000 ljudi osiguralo boravak ili državljanstvo u državama članicama EU putem CBI ili RBI programa. U istom razdoblju, ukupni priljev ulaganja iz ovih programa procijenjen je na najmanje 21,4 milijarde eura.

Dodatno, 26. veljače 2022., nakon ruske agresije na Ukrajinu, u [Zajedničkoj izjavi](#) o daljnjim restriktivnim gospodarskim mjerama čelnici EK, Francuske, Njemačke, Italije, Ujedinjene Kraljevine, Kanade i SAD-a obvezali su se, između ostaloga, na donošenje mjera kojima će ograničiti bogatim ruskim državljanima povezanim s ruskom vladom pristup tzv. „zlatnim putovnicama“.

Vanjsko upletanje u sve demokratske procese u Europskoj uniji

Nakon prethodne [rasprave](#) EP je velikom većinom glasova usvojio [završno izvješće](#) Posebnog odbora za vanjsko upletanje u sve demokratske procese u EU-u, uključujući dezinformiranje (INGE) u kojemu EP poziva EK da predloži, a suzakonodavce i države članice da podrže, **višeslojnu, koordiniranu i međusektorsku strategiju EU-a protiv vanjskog upletanja i odgovarajuća financijska sredstva** kako bi se EU i države članice opremili odgovarajućim politikama za predviđanje i otpornost te instrumentima za odvratanje koji bi im omogućili da se suoče sa svim vrstama hibridnih prijetnji i napada koje organiziraju strani državni i nedržavni akteri. Strategija bi se trebala temeljiti na:

- a) zajedničkim terminologijama i definicijama, jedinstvenoj metodologiji, evaluacijama i ex post procjenama učinka dosad donesenog zakonodavstva, zajedničkom obavještajnom sustavu te na razumijevanju, praćenju i osvješćivanju situacije u pogledu pitanja o kojima je riječ, što obuhvaća i rano upozoravanje,
- b) konkretnim politikama kojima bi se omogućilo jačanje otpornosti među građanima EU-a, u skladu s demokratskim vrijednostima, među ostalim pružanjem potpore civilnom društvu,
- c) odgovarajućim kapacitetima za disrupciju upletanja i obranu,
- d) diplomatskim i odvratajućim odgovorima, među kojima je i paket instrumenata EU-a za suzbijanje vanjskog upletanja i utjecaja, što se odnosi i na hibridne operacije, odgovarajućim mjerama, npr. pripisivanjem odgovornosti i imenovanjem počinitelja, sankcijama i protumjerama te globalnim partnerstvima za razmjenu najboljih praksi i promicanje međunarodnih normi odgovornog ponašanja država.

[Posebni odbor INGE](#) osnovan je [Odlukom EP-a](#) 18. lipnja 2020. na mandat od 12 mjeseci (od dana konstituirajuće sjednice) kako bi razmotrio prijetnje i pripremio dugoročni pristup postupanju s dokazima o stranom upletanju u demokratske institucije i procese EU-a i njegovih država članica. EP je 9. ožujka 2022. donio [Odluku](#) o nastavku rada Posebnog odbora INGE2.

Stanje u Bosni i Hercegovini

Imajući u vidu rat u Ukrajini i promjenu geopolitičkih konstelacija, povjerenik EK nadležan za susjedstvo i proširenje [Olivér Várhelyi](#) podcrtao je značaj očuvanja stabilnosti i sigurnosti na zapadnom Balkanu. Istaknuo je ključnu ulogu Bosne i Hercegovine (BiH) za budućnost cijele regije i potvrdio njenu europsku perspektivu. Međutim, izrazio je žaljenje zbog izostanka, tijekom 2021. godine, bilo kakvog napretka BiH na njenom putu prema EU-u i u provedbi 14 ključnih prioriteta i upozorio na negativan utjecaj „rastućih političkih podjela diljem zemlje na različitim razinama, ne samo na europski put BiH, nego i na svakodnevni život njenih građana i poslovanje“.

Pozvao je na postizanje dogovora o reformi izbornog zakona kao i o reformi Ustava, bez odgode, a prije izbora planiranih za listopad 2022. Predstavnik Republike Srpske pozvao je na „poduzimanje hitnih koraka za deeskalaciju napetosti, izbjegavanje daljnje retorike i povratak u državne institucije kako bi se osiguralo njihovo potpuno funkcioniranje“. Pozdravio je razinu usklađivanja BiH sa ZVSP, osobito sa izjavama i odlukama EU-a o Ukrajini.

Zastupnici su konstatali kako je ruska invazija Ukrajine potkopala stabilnost BiH, odnosno dodatno otežala kompleksnu situaciju u ovoj zemlji, te su pozvali na konstruktivni dijalog, žurno donošenje ustavnih reformi kao i reformu izbornog zakona u cilju prevladavanja političke krize i osiguravanja stabilnosti BiH, a članovi EP-a iz Hrvatske su naglasak stavili i na promicanje statusa Hrvata kao ustavno jednakopravnog i konstitutivnog naroda BiH.

Vladavina prava

Poljska i Mađarska su 11. ožujka 2021. podnijele Sudu EU-a tužbe za poništenje [Uredbe \(EU, Euratom\) 2020/2092 od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije](#). Svoje tužbe temeljile su, među ostalim, na nepostojanju odgovarajuće pravne osnove u Ugovoru o EU-u i Ugovoru o funkcioniranju EU-u, na zaobilaženju postupka predviđenog u članku 7. UEU-a, na prekoračenju ovlasti Unije i na povredi načela pravne sigurnosti. Sud EU-a donio je 16. veljače 2022. [presude](#) kojima odbija tužbe koje su Mađarska i Poljska podnijele protiv mehanizma uvjetovanosti prema kojem primanja financijskih sredstava iz proračuna Unije ovise o tome da države članice poštuju načela vladavine prava.

U usvojenoj [rezoluciji](#) EP pozdravlja presude Suda EU-a od 16. veljače 2022. i poziva EK da hitno djeluje i da odmah primijeni mehanizam uvjetovanosti u pogledu vladavine prava slanjem pisane obavijesti u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava. EP naglašava da je krajnje vrijeme da Komisija ispuni svoje dužnosti čuvarice Ugovora i da odmah reagira na ozbiljna kršenja načela vladavine prava koja su u tijeku u nekim državama članicama, a koja predstavljaju ozbiljnu opasnost za financijske interese Unije u pogledu pravedne, zakonite i nepristrane raspodjele sredstava EU-a.

Europski semestar

Nakon prethodnih [rasprava](#) o Europskom semestru za koordinaciju ekonomskih politika usvojena je rezolucija o [Godišnjem pregledu održivog rasta za 2022.](#) EP ključnima drži koordinaciju napora u području nacionalnih reformi i ulaganja i razmjenu najboljih praksi kako bi se povećala konvergencija i otpornost europskih gospodarstava, promicao održiv i uključiv rast te poboljšali institucionalni okviri za povećanje nacionalne predanosti i odgovornosti te, u tom smislu, naglašava kako Mehanizam za oporavak i otpornost predstavlja nezabilježenu i jedinstvenu priliku za sve države članice da riješe sve strukturne izazove i potrebe za ulaganjima, uključujući pravednu, zelenu i digitalnu tranziciju.

Prema zimskoj ekonomskoj prognozi Komisije očekuje se da će stopa rasta BDP-a u 2022. iznositi 4,0 % BDP-a i za europodručje i za svih 27 država članica EU-a, ali se očekuje da će 2023. pasti na 2,7 % za europodručje odnosno 2,8 % za 27 država članica EU-a. EP naglašava da će sukob u Ukrajini i stroge sankcije protiv Ruske Federacije neizbježno imati negativne učinke na gospodarstvo EU-a te stoga poziva EK da utvrdi i omogući sredstva i načine rješavanja ekonomskih i socijalnih posljedica sankcija.

Kohezijska politika

Nakon prethodnih [rasprava](#) EP je donio dvije nezakonodavne rezolucije o Kohezijskoj politici EU -a kao [instrumentu za smanjenje razlika u zdravstvenoj zaštiti i povećanje prekogranične suradnje u području zdravstva](#) te o ulozi Kohezijske politike u [promicanju inovativne i pametne preobrazbe i regionalne povezanosti informacijskih i komunikacijskih tehnologija \(IKT\)](#).

Međunarodni dan žena

Povodom [obilježavanja Međunarodnog dana žena](#) zastupnicima se obratila [Olga Tokarčuk](#) poljska autorica ukrajinskog porijekla i dobitnica Nobelove nagrade za književnost koja se osvrnula na stanje u Ukrajini i svjedočila o otporu ruskoj agresiji koji pružaju stanovnici Ukrajine, s naglaskom na ulogu žena.

EP je donio nezakonodavnu [rezoluciju o Godišnjem izvješću za 2020. o rodno osviještenoj politici](#) kojom se poziva na bolju suradnju među EU institucijama u integriranju rodne perspektive u različite politike te na uspostavu mjera za lakše postizanje rodne ravnopravnosti u institucijama. Također, usvojena je [rezolucija o Akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost III](#), koja poziva na pojačanu potporu i konkretno namjensko financiranje inicijativa za rodnu ravnopravnost iz proračuna za vanjske poslove EU-a.

Interna pitanja

Nastavno na prijedlog Konferencije predsjednika EP-a, 9. ožujka 2022. usvojene su [odluke](#) o osnivanju **Posebnog odbora za pandemiju bolesti COVID-19: stečena iskustva i preporuke za budućnost** te **Istražnog odbora za istraživanje uporabe Pegasusa i jednakovrijednog špijunskog softvera za nadzor**.

Zadaća Posebnog odbora za COVID bit će istražiti kako europski odgovor na pandemiju i stečena iskustva mogu doprinijeti budućem djelovanju u sljedećim područjima: zdravstvo, koordinirani pristup uz poštovanje demokracije i temeljnih prava, društveni i gospodarski učinak te uloga EU-a u svijetu. Posebni odbor imat će 38 članova, a mandat će mu trajati 12 mjeseci.

Istražni odbor za Pegasus istraživat će opseg navodnih kršenja ili nepravilnosti u provedbi prava Unije koji proizlaze iz uporabe Pegasusa i jednakovrijednog špijunskog softvera za nadzor, prikupljati informacije o tome u kojoj mjeri države članice, uključujući, ali ne ograničavajući se na Mađarsku i Poljsku, ili treće zemlje, koriste intruzivan nadzor na način kojim se krše prava i slobode upisane u Povelju o temeljnim pravima, te ocijeniti razinu rizika koju to predstavlja za vrijednosti sadržane u članku 2. UEU-a, kao što su demokracija, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava. Istražni odbor mat će 33 člana, a mandat će mu trajati 12. mjeseci.

Glavni naglasci tzv. mini-plenarne sjednice Europskog parlamenta, 23. – 24. ožujka

Ruska vojna agresija na Ukrajinu

U [raspravi](#) o sastancima EV-a [10. – 11.](#) i [24. – 25.](#) ožujka 2022. sudjelovali su predsjednik EV-a [Charles Michel](#) i predsjednica EK [Ursula von der Leyen](#) koji su ponovili snažnu osudu ruske agresije i invazije na Ukrajinu, pozvali na trenutačni prekid svih napada i istaknuli jedinstvo EU-a i njezinih saveznika u pogledu poduzimanja [mjera](#) protiv Kremlja.

Michel je uputio snažnu podršku Ukrajini i ukrajinskom narodu („naša politička i moralna dužnost“) u njihovoj borbi za slobodu, dodavši kako se Ukrajinci ne bore samo za svoju slobodu, već i za zajedničke vrijednosti i načela na kojima se temelji EU. Podsjetio je kako je na neformalnom sastanku EV-a u Versaillesu EU ([Izjava iz Versaillesa](#)) odlučila povećati humanitarnu, političku, financijsku i materijalnu potporu Ukrajini. Naglasio je kako će EU nastaviti pružati Ukrajini svu pomoć koja joj je potrebna i pokazati solidarnost sa zemljama na prvoj crti bojišnice. EU će nastaviti pružati vojnu opremu Ukrajini, s milijardu eura već mobiliziranih kroz Europski mirovni fond. EU je nastavila i s podrškom u energetske sektoru povezivanjem Ukrajine i Moldove s europskom električnom mrežom.

Von der Leyen je konstatirala kako je do sada Ukrajinu napustilo više od tri milijuna ljudi, od čega su polovica djeca, te je pozdravila paneuropski val solidarnosti s ukrajinskim narodom. Informirala je kako će EK na europskoj razini mobilizirati značajne resurse za potporu državama članicama koje prihvaćaju izbjeglice ([Komunikacija](#) „Prihvata osoba koje bježe od rata u Ukrajini – priprema Unije za zadovoljavanje potreba“ od 23. ožujka).

EK je osigurala najveću moguću fleksibilnost u korištenju regionalnih razvojnih i kohezijskih fondova te instrumenta REACT-EU (dostupna sredstva u okviru REACT-EU za 2022. iznose do 10 milijardi eura). Ukupna financijska potpora EU-a kreće se oko 17 milijardi eura, a državama članicama koje primaju izbjeglice iz Ukrajine dodijeljeno je pretfinanciranje iz programa REACT-EU u iznosu od 3,4 milijarde eura kako bi se unaprijedila njihova likvidnost. Osvrnuvši se na posljedice rata u Ukrajini na europsku sigurnosnu arhitekturu, a osobito energetske sigurnost i sigurnost hrane, **von der Leyen** je istaknula plan [REPowerEU](#), koji donosi viziju o postizanju **potpune neovisnosti EU-a o ruskom plinu** do kraja ovog desetljeća. Uz REPowerEU nastojat će se diversificirati opskrba plinom, ubrzati uvođenje plinova, uključujući vodik i bioplin, iz obnovljivih izvora u proizvodnji toplinske i električne energije („strateško ulaganje u europsku sigurnost“) te ubrzati ulaganja u energetiku učinkovitost, čime se potražnja EU-a za ruskim plinom može smanjiti za dvije trećine prije kraja ove godine.

EK je 23. ožujka 2022. predstavila niz kratkoročnih i srednjoročnih mjera za **poboljšanje globalne sigurnosti opskrbe hranom** i za potporu poljoprivrednicima i potrošačima u EU-u s obzirom na porast cijena hrane i ulaznih troškova kao što su energija i gnojiva ([Komunikacija](#) „Očuvanje sigurnosti opskrbe hranom i jačanje otpornosti prehrambenih sustava“).

Također, EK je donijela [Komunikaciju](#) „Sigurnost opskrbe i osiguravanje priuštivih cijena energije: opcije za neposredne mjere i priprema za sljedeću zimu“ i predstavila [zakonodavni prijedlog](#) kojim se radi sigurnosti opskrbe energijom predlaže **zajednička nabava plina i stroža pravila skladištenja** (za potrebe sljedeće zime skladišta plina trebala bi biti napunjena barem 80 %). K tome, EK pregovara s SAD-om o određivanju prioriteta isporuke ukapljenog zemnog plina (LNG-a) iz SAD-a u EU u narednim mjesecima. Cilj EU-a je imati obvezu za dodatne zalihe za sljedeće dvije zime ([Zajednička izjava predsjednice von der Leyen i predsjednika Bidena](#)).

U sklopu rasprave zastupnici su, mjesec dana nakon vojnog napada, jednoglasno osudili rusku invaziju na Ukrajinu. Pozdravili su brzu reakciju država članica u donošenju sankcija Rusiji i pozvali EU na uvođenje daljnjih mjera ograničavanja. Pozdravili su solidarnost i brzu reakciju država članica u primitku izbjeglica iz Ukrajine. Pozvali su na jačanje strateške autonomije EU-a u pogledu obrane i energetike. Napomenuvši kako se uvozom ruskog plina neizravno financira ruski napad na Ukrajinu, zastupnici su se založili za diversifikaciju tržišta energenata i veća ulaganja u obnovljive izvore energije. Veći broj zastupnika ukazao je na učinak koji povećanje cijena energenata ima na gospodarstvo kao i na rizike za sigurnost opskrbe hranom te su pozvali na potporu pogođenim obiteljima i poduzećima.

[EV 24. i 25. ožujka](#) 2022. raspravljalo je o ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu, sigurnosti i obrani, energetici, gospodarskim pitanjima, bolesti COVID-19 i vanjskim odnosima ([Zaključci EV-a](#)). Prvog dana sastanka EV je održalo razmjenu mišljenja s predsjednikom Sjedinjenih Američkih Država o transatlantskoj suradnji u kontekstu ruske vojne agresije na Ukrajinu i donijelo [Zaključke o ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu](#). Putem video-veze EV je razgovaralo i s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim. EV je ponovno je potvrdilo Izjavu iz Versaillesa te uvažilo europske težnje Ukrajine i njezino europsko opredjeljenje, kako je navedeno u Sporazumu o pridruživanju. EV ponovno je pozvalo EK da podnese svoje mišljenje o zahtjevu Ukrajine za članstvom u EU-u, u skladu s relevantnim odredbama Ugovora.

Nakon [prethodne rasprave](#), zastupnici su usvojili [nezakonodavnu rezoluciju](#) o **potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu**, a kako bi se pomoglo ukrajinskoj proizvodnji i ublažile posljedice rata u Ukrajini na poljoprivredna tržišta i opskrbu hranom.

Zastupnici su izrazili zabrinutost zbog učinka koji će trenutačni poremećaj u poljoprivrednim, ribarstvenim i akvakulturnim procesima imati na sigurnost opskrbe hranom za ukrajinsko stanovništvo te pozvali EK i međunarodnu zajednicu da **osiguraju i koordiniraju snažan dugoročni program humanitarne pomoći u hrani svim pogođenim regijama i gradovima**, kako bi se nadoknadio nedostatak ukrajinske proizvodnje hrane i prekid u prehrambenom lancu. U rezoluciji se konstatira kako Ukrajina proizvodi 11 % svjetske pšenice, 16 % ječma, 15 % kukuruza, 16 % uljane repice, 50 % suncokretovog ulja te pokriva 9 % trgovine sjemenki suncokreta i 61 % suncokretove pogače, a Rusija 20 % pšenice, 16 % ječma, 2 % kukuruza, 3 % uljane repice i 20 % suncokretove pogače. Ukrajina je važan dobavljač EU-a i glavni dobavljač kukuruza (prosječno 9,2 milijuna tona – 57 % opskrbe), uljane repice (2 milijuna tona – 42 % uvoza u Europu po obujmu), sjemenki suncokreta (0,1 milijun tona – 15 %) i suncokretove pogače (1,3 milijuna tona – 47 % uvoza) te, u manjoj mjeri, pšenice (1 milijun tona – 30 % uvoza). Rusija je također, ali u manjoj mjeri, važan dobavljač pšenice u EU-u (0,5 milijuna tona – 11 %), te poglavito pogače uljane repice (0,2 milijuna tona – 50 %), suncokretove pogače (0,9 milijuna tona – 34 %) i sjemenki suncokreta (0,3 milijuna tona – 35 %).

Naglašava se potreba za jačanjem sigurnosti opskrbe hranom i smanjenjem ovisnosti tržišta EU-a o uvozu hrane, osobito o proizvodima koji se uvoze od jednog ili premalog broja dobavljača iz zemalja izvan EU-a, te za povećanjem proizvodnje u državama članicama, osobito proteinskih usjeva. Zastupnici pozivaju Vijeće i EK da hitno oslobode kriznu pričuvu u iznosu od 479 milijuna eura kako bi se poljoprivrednom sektoru pomoglo da se nosi s trenutačnim tržišnim izazovima. Nadalje, poziva se na pružanje humanitarne pomoći u hrani ukrajinskom narodu, kao i na uspostavu prehrambenih koridora za Ukrajinu i iz Ukrajine. EP poziva EK i države članice i da povećaju svoje doprinose Svjetskom programu hrane korištenjem pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi predviđene VFO-om.

U hitnom postupku usvojena su [stajališta EP-a](#) (redovni zakonodavni postupak/prvo čitanje) radi donošenja:

- Uredbe EP-a i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 i Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE), [COM\(2022\) 109](#), koja ima za zadaću omogućiti dodatnu fleksibilnost i financiranje širokog raspona mjera potpore za osobe koje bježe iz Ukrajine sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD).
- Uredbe EP-a i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 514/2014 o utvrđivanju općih odredaba o Fondu za azil, migracije te integraciju (FAMI) i o Instrumentu za financijsku potporu u području policijske suradnje, sprečavanja i suzbijanja kriminala te upravljanja krizama, [COM\(2022\) 112](#), kako bi se poduprle države članice u suočavanju s posljedicama rata u Ukrajini tako što će se olakšati pristup nepotrošenim financijskim sredstvima za programsko razdoblje 2014. – 2020. u okviru FAMI-ja i Fonda za unutarnju sigurnost u mjeri u kojoj se to odnosi na instrument za financijsku potporu u području vanjskih granica i viza te Fonda za unutarnju sigurnost u mjeri u kojoj se to odnosi na Instrument za financijsku potporu u području policijske suradnje, sprečavanja i suzbijanja kriminala te upravljanja krizama („fondovi u području unutarnjih poslova za razdoblje 2014. – 2020.“). Cilj je ovog prijedloga maksimalno povećati opseg upotrebe tih fondova produljenjem razdoblja prihvatljivosti i deblokiranjem pristupa nepotrošenim namjenskim sredstvima čime bi se izbjegao gubitak neiskorištenih sredstava zbog opoziva.

EP je u posebnom zakonodavnom postupku dao [suglasnost](#) za Prijedlog odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma između EU-a i Republike Moldove o operativnim aktivnostima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u Moldovi, [COM\(2022\) 124](#).

EP je [odobrio](#) pružanje **makrofinancijske pomoći Moldovi**, [COM\(2022\) 4](#), u iznosu od najviše 150 milijuna eura radi potpore gospodarskoj stabilizaciji i opsežnom programu reformi.

Obraćanje Justina Trudeaua, premijera Kanade

Otvarajući [raspravu](#), predsjednica EP-a **Metsola** konstatirala je trajno dobre odnose EU-a i Kanade („Kanada je saveznik, prijatelj i dragocjeni partner“), naglasivši kako su EU i Kanada snažni jamci vrijednosti demokracije, vladavine prava i mira. Osvrnuvši se na rusku invaziju na Ukrajinu, naglasila je zajedničku predanost EU-a i Kanade solidarnosti s Ukrajinom i ukrajinskim narodom, a posebno izbjeglicama. Istaknula je kako Rusija invazijom na Ukrajinu narušava temeljne vrijednosti i ugrožava demokratski svjetski poredak i mir, dodavši kako je „borba ukrajinskog naroda borba za slobodu, demokraciju i naš način života“. Pozvala je na nastavak usklađivanja sankcija Rusiji s pružanjem humanitarne pomoći, vojne opreme i financijske potpore.

Premijer **Trudeau** u svom se izlaganju također osvrnuo na rusku vojnu agresiju protiv Ukrajine i međunarodni odgovor na nju, ali i na globalnu pandemiju Covida-19 te odnose EU-a i Kanade. Podsjetio je kako je globalna pandemija oduzela živote više od šest milijuna ljudi, dok je globalna recesija snažno pogodila gospodarstvo i dovela do milijuna izgubljenih radnih mjesta. Sve to utjecalo je i utječe na rast nepovjerenja u vlade i činjenice (engl. facts) te oslabljuje demokratske institucije, konstatirao je Trudeau.

Rusija, koja se u posljednje četiri godine odmakla od multilateralizma i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, danas otvoreno prijeti ovim pravilima i institucijama, a ruski predsjednik Vladimir Putin „prekršio je najosnovnija načela međunarodnog prava i sada ubija nedužne civile bombardirajući bolnice i stambene zgrade“ što je „očito nepoštivanje prava i ljudskog života i predstavlja golemu prijetnju Europi i cijelom svijetu“. U tom kontekstu Trudeau je snažno osudio „Putinovu zločinačku invaziju na suverenu, neovisnu i demokratsku Ukrajinu.“ Istaknuo je kako se radi o ključnom momentu za EU i Kanadu koje, zajedno a partnerima, trebaju reagirati i zaštititi demokraciju i vrijednosti na kojima počiva. Naglasio je da su NATO i EU sada odlučniji i ujedinjeniji nego ikad prije te pozvao na iskorištavanje svih raspoloživih alata za pružanje potpore Ukrajini. U tom se smislu založio na nastavak uvođenja sankcija Rusiji, odnosno predsjedniku Putinu i njegovim pomagačima u Rusiji i Bjelarusu, te za dodatno povećanje pritiska koliko kod je to moguće.

Zastupnici su naglasili važnost transatlantskog jedinstva i pozvali na daljnje sankcije protiv Rusije. Istaknuli su važnost zelene tranzicije i energetske neovisnosti, koji su ključni ne samo u borbi protiv klimatskih promjena, već oni jamče i sigurnost i stabilnost u Europi. Pozvali su na veća ulaganja u sigurnost i stratešku suradnju s partnerima kao što je Kanada.

Justin Trudeau prvi se puta obratio EP-u 2017. u Strasbourgu. To je ujedno bilo prvo obraćanje premijera Kanade EP-u.

Ostale teme

Borba protiv oligarhijskih struktura, zaštita sredstava Europske unije od prijevara i sukoba interesa

Nakon prethodne [rasprave](#) usvojena je [nezakonodavna rezolucija](#) naslova „Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2021. – 2027.: borba protiv oligarhijskih struktura, zaštita sredstava EU-a od prijevara i sukoba interesa“. Zastupnici sa zabrinutošću primjećuju da su u nekim državama članicama (npr. Mađarska i Češka) članovi nacionalnih vlada i drugi nositelji političkih funkcija dio oligarhije i aktivno pokušavaju iskoristiti sredstava EU-a da bi za sebe ostvarili financijsku korist. U tom svjetlu pozivaju EK na promicanje transparentnosti u potrošnji sredstava EU-a, kao i nacionalnih sredstava, učinkovitijim prikupljanjem podataka i jačanjem pravila. U rezoluciji se ističe kako do sukoba interesa ne dolazi samo u vezi s korupcijom, prijevarom i kriminalnim ponašanjem jer se oni mogu odnositi i na aktivnosti lobiranja i fenomen „okretnih vrata“ te se naglašava kako je prepoznavanje i otkrivanje sukoba interesa od presudne važnosti za utvrđivanje mogućih rizika od zlouporabe, pristranosti, prijave i korupcije u upravljanju fondovima EU-a, kao i za sprječavanje nanošenja štete ugledu, sumnje i nepovjerenja među europskim građanima koji doprinose osjećaju nedostatka transparentnosti.

Uredba o roamingu

U redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju EP je usvojio svoje [stajalište](#) radi donošenja Uredbe EP-a i Vijeća o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji, [COM\(2021\) 85](#), kojom se produljuje nenaplaćivanje dodatnih naknada za roaming u EU-u koje je na snazi od 2017. do 2032. godine.

Raspored održavanja sjednica Europskog parlamenta za 2023.

EP će u 2023. godini održati ukupno 17 plenarnih sjednica, od čega je 12 redovnih, četverodnevni sjednica u Strasbourgu i pet dvodnevni, tzv. mini plenarnih sjednica u Bruxellesu.

Kalendar zasjedanja dostupan je [ovdje](#).

Akti usvojeni na plenarnim sjednicama nakon pravno-jezične obrade bit će dostupni [ovdje](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održava se **od 4. do 7. travnja 2022.** u Strasbourgu.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenata u Europskom parlamentu

Tijekom ožujka predstavnica Sabora sudjelovala je na 5 videokonferencija predstavnika nacionalnih parlamenata država članica Europske unije u Europskom parlamentu (tzv. *Monday Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

- Doprinos Europske komisije europskoj obrani (10. ožujka),
- Mjere ograničavanja Europske unije kao odgovor na krizu u Ukrajini (15. ožujka),
- Prijedlog Akta o čipovima (17. ožujka),
- Strateški kompas (22. ožujka),
- Konferencija o budućnosti Europe – aktualno stanje i pripreme za petu plenarnu skupštinu (23. ožujka).

Bilješke su dostupne na [intranetu](#) Sabora.

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji obuhvaća suradnju Europskog parlamenta s nacionalnim parlamentima i suradnju nacionalnih parlamenata u okviru parlamentarne dimenzije Vijećem.

Osvrti na konferencije/sastanke u ožujku 2022.

2. ožujka – Pariz/Nacionalna skupština, videokonferencija – Međuparlamentarna konferencija predsjednika odbora nadležnih za digitalna pitanja i svemir

Na Konferenciji je sudjelovao predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković.

Zastupnici nacionalnih parlamenata država članica Europske unije i Europskog parlamenta raspravljali su o digitalnim kulturnim industrijama, osobito u svjetlu ubrzane digitalizacije izazvane pandemijom novog koronavirusa te o europskoj svemirskoj industriji i izazovima u područjima svemira i obrane.

Govoreći o europskoj svemirskoj industriji, Domagoj Hajduković istaknuo je obrambene aspekte svemira pri čemu je posebno naglasio odvrćući potencijal rubnih obrambenih tehnologija u svemiru. Pozvao je na više jedinstva i inicijative u razvoju takvih tehnologija, a osobito uzimajući u obzir aktualne događaje na istoku Europe. Zaključio je kako je svemir resurs čije mogućnosti treba sve intenzivnije koristiti kako radi jačanja europske obrane tako i zbog napretka znanosti.

3. ožujka – Bruxelles/Europski parlament – Međuparlamentarni sastanak odbora povodom Međunarodnog dana žena 2022. na temu Ambiciozne budućnosti za europske žene nakon Covid-19: mentalno opterećenje, ravnopravnost spolova u radu na daljinu i neplaćenom pružanju skrbi u razdoblju nakon pandemije, u organizaciji Odbora za prava žena i ravnopravnost spolova (FEMM) EP-a

Na sastanku je sudjelovala predsjednica Odbora za ravnopravnost spolova Marija Selak Raspudić.

U uvodnom obraćanju predsjednik Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost Robert Biedron predstavio je teme sastanaka koje se odnose na mentalno opterećenje žena, rodnu ravnopravnost u radu na daljinu te neplaćeni rad žena u vrijeme pandemije.

Uvodne govore održale su Roberta Metsola, predsjednica Europskog parlamenta, Elisabeth Moreno, ministrica za rodnu ravnopravnost, raznolikost i jednake prilike Francuske te Vera Jourova, potpredsjednica Europske komisije za vrijednosti i transparentnost.

Na sastanku je govorila i predsjednica vlade Islanda Katrin Jakobsdottir te Ivanna Klympush-Tsintsadze, predsjednica Odbora za integraciju Ukrajine u Europsku uniju Vrhovne rade Ukrajine.

Zaključni govor održala je Helena Dalli povjerenica za ravnopravnost Europske komisije koja je zaključno naglasila da rodna ravnopravnost ostaje visok prioritet među radnim zadacima Europske komisije u budućem razdoblju.

3. – 5. ožujka – Pariz/Nacionalna skupština – LXVII. Konferencija odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (COSAC)

Na sastanku su sudjelovali predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković, potpredsjednik Bojan Glavašević i članovi Odbora Marijana Balić i Davor Ivo Stier.

Nakon uvodnog obraćanja francuskog premijera Jeana Castexa o stanju u Europskoj uniji u kontekstu rata u Ukrajini, pri čemu je dao veliku podršku ukrajinskom narodu, uslijedili su govori zastupnika. Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković naglasio je da Europska unija nije cjelovita bez Ukrajine, ali i država zapadnog Balkana.

U nastavku sastanka zastupnici su razgovarali o europskom planu oporavka i otpornosti i kraju krize izazvane pandemijom koronavirusa. Hajduković je u svojoj intervenciji ukazao na važnost uključivanja pitanja osiguravanja sigurnosti u lancima opskrbe hranom u izradu nacionalnih planova oporavka i otpornosti, a uzimajući u obzir neizvjesno i vrlo teško stanje u Ukrajini, kao „žitnici Europe“.

Izaslanstvo Odbora za europske poslove pridružilo se europskim kolegama te je predsjednik Odbora Domagoj Hajduković supotpisao Izjavu predsjedajuće Trojke COSAC-a kojom se podržava cjelovitost Ukrajine, oštro osuđuje agresija Rusije, ali i poziva Europska unija da što prije omogući konkretnu pomoć Ukrajini i ukrajinskom narodu, osobito izbjeglicama.

U nastavku sastanka raspravljalo se o klimatskim promjenama i energetske tranziciji, Konferenciji o budućnosti Europe te rezultatima sastanka radnih skupina COSAC-a. Konferencija je zaključena posebnom raspravom o Ukrajini, što je bila tema koja je dominirala i u preostalim raspravama tijekom trodnevnog sastanka.

Govoreći o klimatskim promjenama i energetske tranziciji Domagoj Hajduković istaknuo je kako su potrebne velike promjene u zajedničkoj vanjskoj politici, kao i u pogledu obnovljivih izvora energije. Ruska invazija ugrozila je neometanu opskrbu hranom te je potrebna samoodrživost, a nadodao je da se u svaku novu investiciju mora uvrstiti i kategorija održivosti.

Govoreći o Konferenciji o budućnosti Europe, član Odbora Davor Ivo Stier rekao je da je potrebno otvoriti europski put državama zapadnog Balkana što prije te da sada nije vrijeme za nesvrstane. Europska unija se mora otvoriti za države zapadnog Balkana, oni moraju osjetiti europski duh, pogotovo sada kada ruska invazija mijenja međunarodne odnose, rekao je Stier te dodao da pomoć ukrajinskom narodu mora biti prioritet Konferencije o budućnosti Europe.

Potpredsjednik Odbora za europske poslove Bojan Glavašević također je govorio o proširenju Europske unije na države zapadnog Balkana, kritizirajući europsku politiku kad je u pitanju proširenje. Zapadni Balkan gleda u Europsku uniju, obećali smo im pomak ako naprave određene promjene u svojim državama, koje su oni i napravili, ali pomaka kod pregovora nema. Više ne smijemo iznevjeriti države zapadnog Balkana, poručio je Glavašević.

U posebnoj raspravi o stanju u Ukrajini zastupnici su još jednom izrazili solidarnost s ukrajinskim narodom i najoštrije osudili ničim izazvanu rusku agresiju. Domagoj Hajduković je rekao da ovo nije jedino ratno stanje u zadnjih 30 godina na području Europe te da cilj mora biti mir, da su to bili temelji europskog projekta. Najavljen je sastanak predsjednika COSAC-a u Češkoj, koja od 1. srpnja preuzima predsjedanje Vijećem Europske unije.

11. – 12. ožujka – Strasbourg, hibridni sastanak – 4. plenarna skupština Konferencije o budućnosti Europe

Na četvrtoj plenarnoj skupštini Konferencije o budućnosti raspravljalo se o preporukama koje su usvojili dva panela europskih građanki i građana: jedan se bavio temom EU-a u svijetu i migracijama, a drugi jačanjem gospodarstva, socijalne pravde, obrazovanja, kulturom i mladima.

Na plenarnoj skupštini govorio je predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove EU-a Marko Pavić. U svojem obraćanju podsjetio je da Unija ne postoji samo radi benefita, "već da je to i Unija vrijednosti, a solidarnost je ključna vrijednost" sadržana u svim preporukama. Pavić je također apelirao na Europsku uniju da sve ukrajinske izbjeglice budu prihvaćene kao korisnici sadašnjih programa socijalnog fonda kako bi dobili pomoć koja im je potrebna "jer solidarnost je budućnost Europe".

13. – 14. ožujka – Pariz/Senat – Međuparlamentarna konferencija o strateškoj gospodarskoj autonomiji EU-a

Predsjednik Odbora za gospodarstvo Žarko Tušek i član Odbora za gospodarstvo Željko Pavić te član Odbora za poljoprivredu Siniša Jenkač sudjelovali su na Međuparlamentarnoj konferenciji o strateškoj gospodarskoj autonomiji EU-a koja je održana u okviru parlamentarne dimenzije francuskog predsjedanja Vijećem Europske unije.

Konferenciju je otvorio predsjednik francuskog Senata Gérard Larcher, koji se obratio prisutnima naglasivši kako Konferencija predstavlja priliku za zajedničko promišljanje o definiranju prioriteta i razvoju alata za poboljšanje strateške gospodarske autonomije Europske unije uslijed novih izazova uzrokovanih geopolitičkim napetostima i pandemijom Covida-19.

Konferenciju su zajednički vodili predsjednik Odbora za ekonomske poslove francuske Nacionalne skupštine Roland Lescure i predsjednica Odbora za ekonomske poslove francuskog Senata Sophie Primas. U uvodnim govorima su naglasili kako Konferencija kroz tri područja – industriju, energetiku i poljoprivredu – koje su ujedno i teme triju sjednica, želi dati konkretnu ilustraciju kako Europska unija može pridonijeti jačanju ekonomske strateške autonomije svojih država članica.

Prva sjednica „Strateška autonomija u industrijama budućnosti“ je održana uz uvodno obraćanje europskog povjerenika za unutarnje tržište Thierryja Bretona, a u središte debate okruglog stola bili su instrumenti koji će omogućiti razvoj europskih poduzeća i industrija, kao i pitanje jačanja pravnog okvira koji bi jamčio uvjete poštenog tržišnog natjecanja i zaštitio *know-how* i infrastrukturu stranih holdinga ili akvizicija. Predsjednik Odbora za gospodarstvo Žarko Tušek je tom prigodom istaknuo važnost sprječavanja narušavanja tržišnog natjecanja uzrokovanog stranim subvencijama na jedinstvenom tržištu Europske unije uz istovremeno rješavanje pitanja pristupa stranih državnih poduzeća tržištima nabave i financiranju Unije.

U fokusu druge sjednice „Strateška autonomija u energetskom sektoru: primjer rijetkih metala“ bila je ocjena razmjera ovisnosti Europe o ostatku svijeta u opskrbi rijetkim metalima koji su nezamjenjivi sastojci u obnovljivim izvorima energije i iznalaženje načina na koji se ta ovisnost može smanjiti, a uvodni govor je održao Guillaume Pitron, novinar i autor knjige „Rat rijetkih metala: tamna strana čiste energije i digitalnih tehnologija“. Sudjelujući u radu ove sjednice član Odbora za gospodarstvo Željko Pavić je izrazio snažnu podršku Hrvatske iznesenim prijedlozima za osiguranje potpora i financiranje od strane EU-a za tehnološki razvoj kritičnih sirovina s posebnim naglaskom na potrebu za specifičnim financijskim instrumentima i ciljanim fondovima za istraživanje i inovacije za procese recikliranja.

O tome kako se položaj Europe kao poljoprivrednog izvoznika može pomiriti sa zahtjevom za suverenitetom i otpornošću europskih modela proizvodnje hrane raspravljalo se na trećoj sjednici „Izazovi europskog prehrambenog suvereniteta“, uz uvodni govor predsjednika Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj Europskog parlamenta Norberta Linsa. U sklopu rasprave član Odbora za poljoprivredu Siniša Jenkač je istaknuo kako bi se za rješavanje različitih kriza na tržištu uzrokovanih cijenama i klimatskim promjenama trebale definirati mjere za krizno upravljanje u sektoru hrane, ne samo u sklopu poljoprivrednog, već i u sklopu proračuna drugih europskih fondova.

15. – 16. ožujka – Bruxelles/Europski parlament, hibridni sastanak – Europski parlamentarni tjedan 2022.

Predsjednica Odbora za financije i državni proračun Grozdana Perić sudjelovala je na Europskom parlamentarnom tjednu, održanom videokonferencijskim putem u organizaciji Europskog parlamenta i francuske Nacionalne skupštine.

U sklopu teme ovogodišnjeg Europskog parlamentarnog tjedna „Gospodarsko upravljanje Europskom unijom iz parlamentarne perspektive“ održane su dvije tematske konferencije: Međuparlamentarna konferencija o stabilnosti, gospodarskoj koordinaciji i upravljanju u Europskoj uniji i Konferencija na visokoj razini o Planu za oporavak i otpornost – lekcije za budućnost.

Tijekom rasprave na prvoj tematskoj konferenciji o stabilnosti predsjednica Odbora za financije i državni proračun Grozdana Perić izrazila je podršku prijedlogu suzbijanja erozije porezne baze te inicijativi na temelju sporazuma OECD-a i G20 kojom bi se velikim multinacionalnim kompanijama uvela globalna porezna stopa od najmanje 15 posto. Svrha je doći do veće pravednosti u oporezivanju, jačati i zaštititi jedinstveno tržište te jačati konkurentnost, istaknula je Perić.

U dijelu Europskog parlamentarnog tjedna posvećenog Planu za oporavak i otpornost zastupnica Perić je u raspravi iznijela iskustva Hrvatske u korištenju tog europskog mehanizma. Istaknula je kako su za razdoblje od 2021. do 2026. godine, na temelju Nacionalnog plana oporavka i otpornosti za Republiku Hrvatsku, osigurana bespovratna sredstva u iznosu od 6,3 milijarde eura. Rezultat je to, istaknula je predsjednica saborskog Odbora za financije i državni proračun, dobro pripremljenog Nacionalnog plana odobrenog od Europske komisije, a koji se usredotočio na područja energetike, vodnog gospodarstva, održivog gospodarstva otpadom, unapređenja fiskalnog planiranja i izvještavanja te na druga strateška područja koja će postati zamašnjaci razvoja hrvatskog gospodarstva.

20. – 21. ožujka – Val de Loire/Nacionalna skupština – Međuparlamentarna konferencija „Europske politike u službi građana: zeleni plan, ZPP i regionalni fondovi“, u okviru parlamentarne dimenzije francuskog predsjedanja Vijećem EU-a

Na Konferenciji su sudjelovale predsjednica Odbora za poljoprivredu Marijana Petir i potpredsjednica Ružica Vukovac.

Konferenciju je otvorila Laëtitia Saint-Paul, potpredsjednica Narodne skupštine Francuske koja je zahvalila predsjednici Odbora za poljoprivredu Marijani Petir i Luisu Capoulasu Santosu, predsjedniku Odbora za europske poslove portugalskog parlamenta koji su je prilikom posjeta Hrvatskoj i Portugalu potaknuli da adresira teme kojima je posvećena ova konferencija.

Sudjelujući u raspravi o Zajedničkoj poljoprivrednoj politici i osiguranju kvalitete hrane za Europljane, Marijana Petir je rekla kako je sigurnost hrane jedan od važnih prioriteta Unije koji utječe na sve građane i usko je povezan s trgovinskim politikama. Podsjetila je da je prema analizi Europskog revizorskog suda, model koji EU primjenjuje da zajamči sigurnost hrane, izgrađen na dobrim temeljima, no on je toliko preopterećen da Komisija i države članice nemaju kapacitet za njegovu cjelovitu primjenu, pa je rekla da je isti potrebno prilagoditi i flexibilizirati.

Izvijestila je okupljene predstavnike nacionalnih parlamenata da je Odbor za poljoprivredu Hrvatskog sabora usvojio Deklaraciju o Alpe-Adria-Dunav regiji slobodnoj od genetski modificiranih organizama vodeći se činjenicom da je Hrvatska zemlja slobodna od GMO-a i da želimo da tako ostane i u budućnosti. „Dodatnu potporu ovoj našoj inicijativi dali bi sustavi kvalitete i adekvatno deklariranje „GMO free“ proizvoda, ali i uspostavljanje jasnih kriterija vezanih uz označavanje »GMO free proizvoda« i jačanje kontrolnih tijela, službenih i referentnih laboratorija za GMO, istaknula je Marijana Petir.

Pozvala je sve države članice iz područja regije Alpe - Adria - Dunav da se priključe ovoj Inicijativi i ulože potreban napor kako bi potpora područjima slobodnima od GMO-a bila prihvaćena i podržana s ciljem očuvanja bioraznolikosti te okolišno osjetljivog i ekološkog uzgoja poljoprivrednih proizvoda svojstvenog nasljeđu ovog područja srednje Europe.

Ružica Vukovac je sudjelujući u raspravi o regionalnim fondovima i energetske tranziciji istaknula da prijetnje kojima smo u posljednje vrijeme izloženi kao civilizacija predstavljaju ozbiljnu ugrozu za Europu, a pogotovo Europsku uniju. Za ostvarivanje ciljeva nulte stope emisije stakleničkih plinova do 2050. godine i smanjivanja energetske ovisnosti, energetske i transportni sektor, ali i sveukupna industrijska proizvodnja morat će, u skladu sa Zelenim planom, pristupiti značajnim prilagodbama.

Osim Europskog fonda za regionalni razvoj, koji koriste sve zemlje članice EU-a, vrlo je važno da sredstva iz Kohezijskog fonda, koja su na raspolaganju slabije razvijenim članicama EU-a, budu u funkciji ostvarivanja sveobuhvatne energetske tranzicije EU-a, a ne samo pojedine zemlje članice, istaknula je Vukovac. Kako bi se to ostvarilo, potrebna je koordinacija, usklađeno djelovanje i informiranje na razini zemalja članica pod patronatom Europske komisije. Na tom polju EU mora pokazati snagu zajedničkog djelovanja, zaključila je Vukovac.

25. – 26. ožujka – Bruxelles – 5. plenarna skupština Konferencije o budućnosti Europe

Peta plenarna skupština Konferencije o budućnosti Europe započela je rad na donošenju završnih prijedloga koji će se temeljiti na preporukama nacionalnih i europskih građanskih panela, inicijativama prikupljenim putem višejezične digitalne platforme te raspravama na plenarnim i radnim skupinama Konferencije. Članovi plenarne skupštine raspravljali su o preliminarnim nacrtima prijedloga plenarne skupštine Konferencije koje je izradilo devet tematskih radnih skupina, uz potporu Zajedničkog tajništva.

Pripremni sastanci komponenti plenarne skupštine Konferencije, sastanci tematskih radnih skupina kao i sastanci europskih političkih obitelji održali su se 24. i 25. ožujka 2022.

28. – 29. ožujka – Brdo pri Kranju – Konferencija predsjednika parlamenata EU-a

Na Konferenciji je sudjelovao predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković.

Konferenciju su otvorili predsjednik Nacionalne skupštine Republike Slovenije Igor Zorčič i predsjednik Nacionalnog vijeća Republike Slovenije Alojz Kovšca, te predsjednik Republike Slovenije Borut Pahor i predsjednica Europskog parlamenta Roberta Metsola.

Tema prvog panela konferencije odnosila se na ulogu parlamenata u izgradnji održivosti u demokratskom upravljanju. U svom govoru predsjednik Hrvatskoga sabora Jandroković fokusirao se na izazove funkcioniranja i učinkovitosti parlamenata u novim okolnostima te njihovim zadaćama u modernom društvu.

Govoreći o nužnosti prilagodbe novim uvjetima, predsjednik Sabora Jandroković naglasio je važnost usklađenog djelovanja parlamenata i izvršne vlasti te učinkovitog političkog odlučivanja. „Živimo u najizazovnijem vremenu od Drugog svjetskog rata. Nakon svjetske globalne krize uzrokovane koronavirusom, rat bjesni u Europi. Brutalna agresija Rusije na Ukrajinu predstavlja prijetnju Europi i globalnoj sigurnosti“ kazao je Jandroković te istaknuo: „Stoga jedan od glavnih izazova za parlamente u vrijeme izvanrednih okolnosti jest kako ispuniti svoju ulogu čuvara demokracije izgrađene na načelima pluralizma, a istovremeno biti podrška vladi odgovornoj za donošenje brzih i teških odluka“.

U kontekstu promjena u funkcioniranju parlamenata u modernom društvu, naveo je kako bez obzira na brojne izazove i globalnu krizu, parlamenti ne smiju oslabiti svoju ulogu čuvara demokracije, vladavine prava, sloboda, višestranačja i ljudskih prava. Upozorio je na važnost odgovornosti svih nositelja vlasti zbog porasta populizma pojedinih aktera, dezinformacija i lažnih vijesti te njihovog utjecaja na društvo.

Na panelu posvećenom Europskoj uniji kao jamstvu stabilnosti, sigurnosti i prosperiteta u regiji predsjednik Jandroković izvijestio je o Deklaraciji o Ukrajini Hrvatskoga sabora kojom se najoštrije osuđuje brutalna i ničim izazvana agresija Rusije na Ukrajinu i njezin suverenitet, teritorijalni integritet i neovisnost. Iskazao je punu potporu Ukrajini te istaknuo da hrvatski narod suosjeća s ukrajinskim narodom zbog sjećanja na agresiju i razaranja Vukovara i ostalih hrvatskih gradova tijekom Domovinskog rata. Nadalje, naglasio je važnost jedinstvenog stava zemalja članica Europske unije prema krizi u Ukrajini i pozvao na jačanje energetske neovisnosti i obrambenih sposobnosti.

„U isto vrijeme“, dodao je, „moramo nadzirati mogućnost prelijevanja krize na područja oko Ukrajine i na jugoistočnu Europu.“. Istaknuo je pritom značaj stabilnog, funkcionalnog i prosperitetnog susjedstva, kao i važnost orijentacije Europske unije na to područje. Govoreći o stanju u Bosni i Hercegovini naglasio je čvrstu hrvatsku potporu suverenitetu i teritorijalnom integritetu te zemlje temeljenima na principima jednakopravnosti i konstitutivnosti triju naroda Hrvata, Bošnjaka i Srba. U kontekstu njihove legitimne zastupljenosti u političkim institucijama Bosne i Hercegovine, upozorio je na nužnost pravednog Izbornog zakona koji će osigurati jednaka politička prava za sva tri konstitutivna naroda. Podcrtao je stabilnost Bosne i Hercegovine kao ključne za stabilnost jugoistoka Europe.

Završno, predsjednik Jandroković istaknuo je važnost vraćanja u fokus proširenja Europske unije te daljnjeg razvoja europske sigurnosti i obrane za desetljeće pred nama. Kao bitan korak u tom smjeru naveo je usvajanje dokumenta „Strateški kompas“.

Uz brojne čelnike europskih parlamenata, konferenciji se video-vezom priključio i predsjednik ukrajinske Verhovne Rade Ruslan Stefanchuk.

Na marginama konferencije predsjednik Jandroković održao je bilateralne sastanke s predsjednikom Narodne skupštine Republike Slovenije Zorčičem, predsjednikom parlamenta Republike Estonije Ratasom, predsjednicom Zastupničkog doma parlamenta Češke Republike Adamovom i s predsjednicom Zastupničkom doma parlamenta Kraljevine Španjolske Batet.

Najave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za travanj 2022.

8. – 9. travnja – Strasbourg – 6. plenarna skupština Konferencije o budućnosti Europe

21. travnja – Bruxelles/Europski parlament – međuparlamentarni sastanak odbora o korporativnoj odgovornosti za ozbiljne povrede ljudskih prava u trećim zemljama, u organizaciji Pododbora za ljudska prava (DROI) i Odbora za pravna pitanja (JURI) EP-a

25. travnja – Bruxelles/Europski parlament – međuparlamentarni sastanak odbora o načelu supsidijarnosti EU-a, u organizaciji Odbora za pravna pitanja (JURI) EP-a

29. – 30. travnja – Strasbourg – 7. plenarna skupština Konferencije o budućnosti Europe

